

Predmet: Primjedba na zahtjev o izgradnji asfaltne baze na lokalitetu Jelah b.b. općina Tešanj

Datum: 03.02.2023. godine

Link predmeta: <https://www.fmoit.gov.ba/bs/okolisne-dozvole/javne-rasprave-i-javni-uvidi/javni-uvid-za-dobojputevi-d-d-doboj-jug-asfaltna-baza-kapaciteta-160-t-h-na-lokalitetu-jelah-b-b-opcina-tesanj>

Poštovani,

Obraćamo vas se povodom dobijene informacije o ponovom podnošenju zahtjeva za izdavanje okolišne dozvole za operatera DOBOJPUTEVI d.d. i izgradnje asfaltne baze na lokalitetu Jelah b.b. općina Tešanj.

U postupku uključivanja javnosti niste nas uključili ni u kojem obliku, što je protivno zakonu! Mi smo uzeli učešće u prethodnom postupku na taj način što smo javno lobirali protiv izgradnje asfaltne baze u aktivnom toku naše rijeke Usore, na zemljištu koje nije ni pogodno ni predviđeno za takvo postrojenje. Takođe smo prikupili i poslali peticiju građana općine Tešanj protiv izgradnje ovog postrojenja. To postrojenje će aktivno da truje okolinu, uništava biljni i životinjski svijet, uništava biodiverzitet i negativno utiče na zdravlje ljudi u široj okolini.

Pošto je sud u Sarajevu poništio rješenje Federalnog ministarstva predmet (09 0 U 038165 21 U od 17.01. 2022. godine) i vratio osporeni predmet izdavanja okolinske dozvole na ponovni postupak cijeli proces se trebao vratiti u stanje u kojem je bio prije donošenja osporenog akata-rješenja.

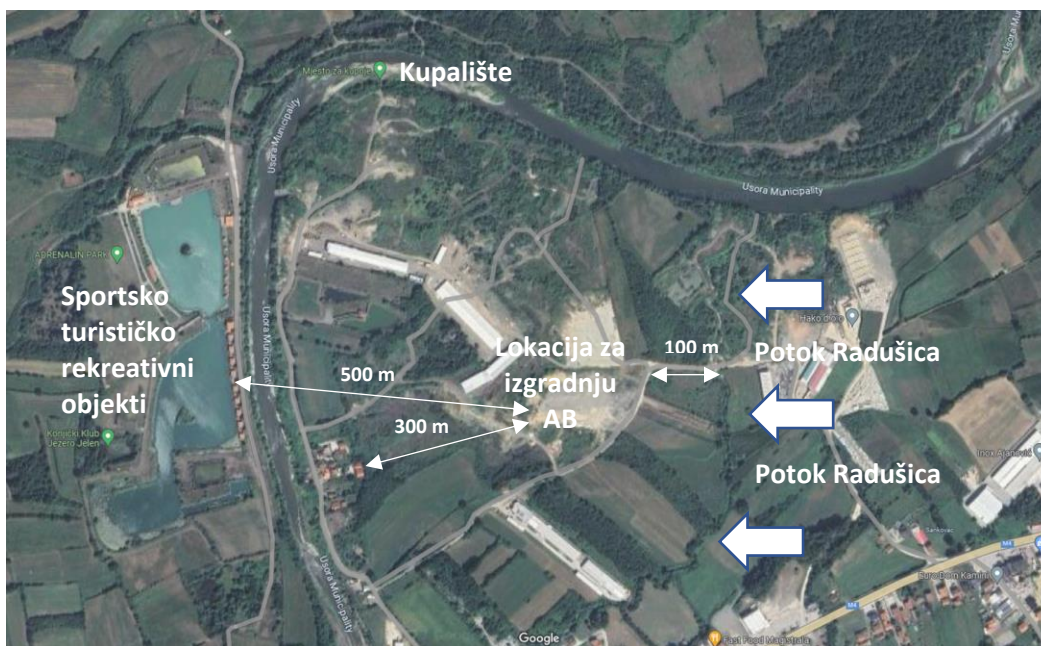
Zakon o upravnim sporovima FBiH - Član 57. kaže da kad sud poništi osporeni upravni akt ili osporeni i prvostepeni akt, predmet se vraća u stanje u kome se nalazio prije nego što je poništen akt donesen. Ako prema prirodi stvari koja je bila predmet spora treba umjesto poništenog upravnog akta donijeti novi upravni akt, nadležni organ dužan je da ga donese bez odlaganja a najkasnije u roku od 15 dana od dana dostavljanja presude. Nadležni organ je pri tome vezan pravnim shvatanjem Suda i primjedbama Suda u pogledu postupka.

Federalno ministarstvo kao organ koji vodi postupak određuje u koju fazu postupka se treba vratiti, te krenuti iz te faze postupka. Ako je bilo elemenata u toj presudi da se vraća postupak u fazu gdje su i zainteresovane stranke, nevladine organizacije učestovale u postupku obaveza, Federalno ministarstvo je bilo u obavezi da nas uključi, da vam dostavi informaciju da se izjasnimo.

Zemljište nije predviđeno za građenje Općinskim prostornim planom, te samim tim zakonska pretpostavka je da se za poljoprivredno zemljište ne može ni izdati okolinska dozvola za proizvodno postrojenje za koje je zakon propisao da se može graditi jedino na građevinskom zemljištu i u zoni gdje je dozvoljena gradnja. Organ koji izdaje okolinsku dozvolu za objekat koji se trenutno planira graditi na poljoprivrednom zemljištu dovodi se u poziciju, da ako izda okolinsku dozvolu, u situaciju krivične odgovornosti jer direktno ide u koliziju sa Zakonom o poljoprivrednom zemljištu FBiH.

Na osnovu pregleda zahtjeva od strane našeg pravnog tima uočili smo sljedeće nepravilnosti i pogrešne navode:

1. Izvodi iz prostornog plana u zahtjevu (od 20.02.2019. godine i od 20.01.2020. godine) su zastarili.
2. Postrojenje po zakonu nije dovoljno udaljeno od tokova rijeke Usore i potoka Radušice. Samo ime zemljišta „Ada“ ukazuje da se radi o sastavnom dijelu rijeke i njenog ekosistema. Ade nastaju tako što u sporijem dijelu riječnog toka taloženjem nanosa mogu nastati i riječni sprudovi. Takvi sprudovi katkad mogu izbijati i iznad površine.

SLIKA – Lokacija prikazana na Google maps alatu

(<https://www.google.com/maps/@44.6668856,17.9732863,1067m/data=!3m1!1e3>)

3. Netačan navod u dijelu - Lokacija pogona i postrojenja: „Užu okolicu čine proizvodni-industrijski objekti zone : mašinska obrada metala Ogrić metali ing d.o.o. Tešanj.“ U neposrednoj blizini lokacije planirane za izgradnju postrojenja nalaze se turističko-rekreativni centar, konjički klub i adrenalin park, zatim stambeni objekti, na koje bi postrojenje negativno uticalo nisu navedeni u zahtjevu.

4. Netačan navod u dijelu - Lokacija pogona i postrojenja: „Pored ovih objekata, još okolicu čine zelene obrađivane površine uz rijeku Usoru koja je udaljena od pogona asfaltne baze cca 700 m i nalazi se zapadne strane pogona.“ U neposrednoj blizini lokacije planirane za izgradnju postrojenja je kupalište na Usori koje koriste stanovnici, zatim poljoprivredne površine (oranice) koje koriste stanovnici, koje bi bile direktno ugrožene i zatrovane uzrokujući tako opasnost za stanovnike!

5. Netačan navod u dijelu Lokacija pogona i postrojenja: „Pored ovih objekata, još okolicu čine zelene obrađivane površine uz rijeku Usoru koja je udaljena od pogona asfaltne baze cca 700 m i nalazi se zapadne strane pogona.“ Na osnovu uvida na kartu može se primjetiti da je rijeka Usora sa zapadne i sjeverne strane a potok Radušica sa istočne što nije navedeno u zahtjevu.

6. U zahtjevu postrojenje je znatno prošireno, u odnosu na stari zahtjev, sa dodatnim proizvodno-skladištenim procesima i materijama koje direktno ugrožavaju užu i širu okolinu kao npr. manipulacija, skladištenje i korištenje jako opasne supstance bitumena u neposrednoj blizini rijeke i naselja. Dodatna opasnost je da ova supstanca nije ni hemijski definisana kako i oni sami navode u zahtjevu što još dodatno povećava rizik. Zatim instalacija postrojenja, dodatnu reciklažu starog asfalta, koje bi izazivalo dodatno

zaprljanje i uništenje. Zatim skladištenje asfaltne mase u silos na lokaciji što uzrokuje dodatno zaprljanje i uništenje.

7. Netačan navod: „Prema urbanističkom planu preduzeće je smješteno u područje namjenjenom za industrijsku zonu (zona VI).“ Prema uvidu u prostorni plan zemljište se ne nalazi, niti se nalazilo prije, ni u jednoj industrijskoj zoni! U neposrednoj blizini je i turističko, rekreacijsko, stambeno područje što onemogućuje izgradnju ovog postrojenja prema dozvoljenom nivou buke.

8. Netačan navod: „Najbliži stambeni objekat u okolini je lociran na udaljenosti od oko 700 m.“ Najbliži stambeni objekat je udaljen manje od 300 m što je moguće utvrditi jednostavnim mjerenjem na npr. Google maps alatu koji su i sami investitori koristili, a iz čega se i vidi njihova namjera da sakriju ove informacije.

Osim toga u zahtjevu planiraju grijanje na lož ulje što je ne prihvatljivo za ovu lokaciju jer će prouzrokovati znatno zagađenje. Zatim korištenje supstanci koje mogu lako zagađiti i uništiti okolinu kao što su smole, asfalteni, asfaltogene kiseline i njihovi anhidridi, karbene i karboide, ugljik dioksid, ugljik monoksid, azotni oksid i sumpor dioksid, itd.

Neprihvatljivo je i njihovo djelovanje na okolinu kreiranjem otpadnih tokova čvrstog otpada, muljevima iz taložnika, tehnološkim otpadom iz proizvodnje, emisija taložne prašine u okolinu, emisija dimnih plinova iz pogona pri radu plamenika, otpadne vode (sanitarno-fekalne, oborinske i tehnološke), buka od rada procesne opreme i mehanizacije i sl. koje bi završili u neposrednoj okolini!

Zahtjevamo da nas obavijestiti što prije u kojoj je fazi postupak da bi imali potpunu informaciju. Ovom prilikom vas želimo obavijestiti i da ćemo organizovati aktivno učešće stanovnika, vladinih i nevladinih organizacija i javnih medija u borbi protiv implementiranja ovog zla na našoj rijeci.

Zahtjevamo da nas obavjestite i o terminu održavanja javne rasprave da mi mogli uzeti učešće na istoj.

Izgradnja ovog postrojenja predstavlja rizik za zatrovanje vode koju koriste stanovnici općine Tešanj i to je čak i navedeno u njihovom zahtjevu!

Argumenti protiv izgradnje asfaltne baze

1. Zemljište i lokacija na kojoj se želi graditi nisu predviđeni za te namjene. Zemljište je plavno poljoprivredno zemljište i nije predviđeno za takvu namjenu. Lokacija se nalazi neposredno do rijeke Usore i do zaštićene zone rijeke Usore. (izvor: PPOT, karta zona)
2. Sama lokacija je zaštićena Prostornim planom općine Tešanj u kome je navedeno da je to plavno i poljoprivredno zemljište na kome nije dozvoljeno građenje objekata kao što su AB. Davanje suglasnosti bi bilo protivno PPOT. (izvor: PPOT, članovi 7.3.1. i 7.3.2.)
3. Izgradnja AB nije u skladu sa Zakonom o Prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou FBiH. (izvor: <http://www.fbihvlada.gov.ba/bosanski/zakoni/2006/zakoni/5bos.htm>)
4. Izgradnja AB nije u skladu sa Zakonom o Prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou FBiH. (<http://www.aarhus.ba/~aarhus/images/docs/fbih/25%20Zakon%20o%20prostornom%20planiranju%20FBiH%20%2802-06%29.pdf>)

5. Izgradnja AB nije u skladu sa Zakon o zaštiti prirode, narucito rizičan dio je ugrozavanje staništa divljih životinja. (<https://advokat-prnjavorac.com/zakoni/Zakon-o-zastiti-prirode-FBiH.pdf>)
6. Izgradnja AB je protivna Arhuskoj konvenciji. (<https://aarhus.osce.org/sr/node/12>)
7. Izgradnja AB je protivna Deklaraciji o zaštiti rijeka zapadnog Balkana čija je potpisnica i država BiH. (izvor: <https://www.gerila.info/naslovna/deklaracija-o-zastiti-rijeka-zapadnog-balkana/>)
8. Priloženi zahtjev firme Dobojputevi je nepotpun i neispravan, te kao takav ne može biti osnova za izdavanje dozvole. (izvor: Zahtjev za izdavanje okolinske saglasnosti)
9. Peticija koju je potpisalo preko 300 gradjana protiv izgradnje AB i koja je predate Ministarstvu.
10. Odluka OV Maglaj o nedavanju saglasnosti za izgradnju nove ili proširenje kapaciteta stare. (izvor: <http://www.maglaj.net/ba/opcina.php?id=3155>)
11. Studija koja objašnjava koje su nam trenutne posljedice nerealizacije PPOT i nedovoljne zastite rijeke Usore i okolnog zemljišta. AB ce samo povećat već postojeće zagađenje sa kojim se borimo. (https://www.academia.edu/33521322/Odredba_ranjivosti_podzemnih_voda_vodnih_tijela_Ha_vdine_Krasevo_i_Jelah_DRASTIC_metodom?fbclid=IwAR07vv1_XkSwNH-KLSkhVCPEBqye-hboKuzOLac8qml_WEO32o_fsXPgbss)
12. Politika Vlade FBiH koja ide prema sve većoj zaštiti Rijeka i promjeni zakona o izgradnji malih hidroelektrana koje ugrožavaju rijeku isto kao i AB. (<https://www.fmoit.gov.ba/bs/novosti/vijesti/zabrana-gradnje-mini-hidroelektrana-ministrice-dapo-protivim-se-unistavanju-nasih-rijeka-koje-su-nam-veliko-bogatstvo-i-potencijal-za-razvoj-etno-turizma>)
13. Zaključak o štetnosti svjetske zdravstvene organizacije WHO. https://www.who.int/ipcs/publications/cicad/cicad59_rev_1.pdf

NGP Valter, predstavnici Nermin Deljkić i Admir Agić